Eduskunnan talousvaliokunnalle

24.3.2025

Euroclear Finland Oy:n asiantuntijalausunto talousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta arvopapereiden toimitussyklin lyhentämiseksi

A. Tausta ja yleisnäkemys

Euroclear Finland Oy ja Euroclear-konserni ovat olleet tiiviisti mukana käynnissä olevissa keskusteluissa siirtymisestä T+1-toimitussykliin sekä Euroopassa, maailmanlaajuisesti että kansallisesti Suomessa.

Euroclear Finland Oy ja Euroclear-konserni tukevat käynnissä olevia suunnitelmia ja keskusteluita siirtymisestä T+1-toimitussykliin. Toimitussyklien välinen eroavaisuus Euroopan ja muiden suurten rahoitusmarkkinoiden välillä saattaisi vaikuttaa Euroopan Unionin kilpailukykyyn negatiivisesti.

On kuitenkin tarpeellista arvioida siirtymä huolellisesti. Keskeistä on varmistaa, että siirtymä toteutetaan tavalla, joka parantaa markkinoiden tehokkuutta ja vakautta.

Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä viranomaisten ja markkinaosapuolten välillä, jotta voidaan tunnistaa lyhyemmän T+1-toimitussyklin vaikutukset kauppojen käsittelyyn, aina esiselvityksestä lopulliseen toimitukseen saakka. On tärkeää varmistaa, että mikään T+1-toimitussyklin käyttöönottoon liittyvistä prosesseista tai toimenpiteistä ei vaaranna toimituksen tehokkuutta ja vakautta markkinoilla.

Euroclear Finland Oy
Urho Kekkosen katu 5C
PL 1110, 00101 Helsinki
Puhelin 020 770 6000
www.euroclear.com

Kotipaikka: Helsinki, Y-tunnus: 1061446-0

B. **Euroclear Finland Oy:n ja arvopaperikeskusjärjestelmän valmius T+1-toimitussykliin**

Euroclear Finland Oy ja sen arvopaperikeskusjärjestelmä (”APK-Järjestelmä”) järjestelmä kykenisivät jo nykyään T+1-toimitussykliin.

On kuitenkin todennäköistä, että APK-Järjestelmään, sen prosesseihin ja markkinakäytäntöihin sekä Euroclear Finland Oy:n sääntöihin tulee muutoksia. Nämä vaaditut muutokset johtuvat suurelta osin T2S:n ja eurooppalaisten standardien muutoksista.

Euroclear Finland osallistuu ja seuraa tiiviisti keskusteluja ja kehitystä eurooppalaisella tasolla (T2S-työryhmät, ECSDA jne.). Siirtyminen T+1-toimitussykliin vaatii investointeja ja sopeutuksia koko markkinoilla ja siirtymässä on keskityttävä prosessien parantamiseen koko ketjussa. Markkinatoimijoille on varattava riittävästi aikaa muutosten kehittämiseen, testaamiseen ja toteuttamiseen.

C. Ehdotuksen vaikutukset ja niiden arviointi

Kirjelmässä todetaan:

> *”Markkinainfrastruktuurien osalta EAMV:n raportissa todetaan, että tarkemmat tarvittavat muutokset, ja siten myös kustannukset, selviävät vasta myöhemmin. Sinällään arvopaperikeskukset ja T2S kykenevät jo T+1- ja T+0-toimitukseen, mutta niiden palveluiden eri aspektit tulisi huomioida, jotta kaikki relevantit toimijat kykenevät T+1-toimitussykliin. Näitä aspekteja ovat esimerkiksi kaupankäynti- ja toimitusaikataulut, keskusvastapuolten vakuushallinta sekä mahdollisesti T2S:n kapasiteettilisäykset reaaliaikaisen toimituksen osalta.“*

Kaupankäynti- ja toimitusaikataulut ovat keskeisiä aspekteja tarvittavia muutoksia arvioitaessa. T2S:n yö- ja reaaliaikaisen toimituksen mahdolliset muutokset ja kapasiteettilisäykset ovat tärkeä osa tämän kokonaisuuden arviointia ja kapasiteetin riittävyydestä tulee varmistua.

Kirjelmässä todetaan:

> *"Eräät sidosryhmät ovat esittäneet EAMV:lle, että rahamääräisiin seuraamuksiin liittyvää sääntely jäädytettäisiin T+1-siirtymän aikoihin. EAMV:n mukaan tarvittaisiin kuitenkin vahvempi näyttö, että toimitustehokkuus todella heikkenee. EAMV ehdottaa, että komissio harkitsisi erilaisia keinoja, joilla vähennettäisiin toimialalle syntyviä toimituspuutteista syntyviä kustannuksia, esimerkiksi rahamääräisten seuraamusten jäädyttäminen määräajaksi tai jokin muu mekanismi, jolla hillittäisiin rahamääräisten seuraamusten kasvua. Markkinatoimijoiden tulisi kuitenkin selkeästi osoittaa, että tälle on tarvetta."*

Mikäli rahamääräisiin seuraamuksiin liittyvää sääntelyn jäädyttämistä harkittaisiin, jäädytysratkaisun tulisi olla suoraviivaista toteuttaa eikä sen tulisi esimerkiksi lisätä tai merkittävästi muuttaa toimijoiden ja/tai arvopaperikeskusten raportointivelvoitteita.

Euroclear Finland Oy:llä ei ole arvopaperikeskuksena kommentoitavaa arvopaperien rahoitustransaktioihin (securities financing transactions, esimerkiksi osakelainaus tai takaisinostosopimus) tai niiden toteuttamiseen T+1-toimitussyklissä. Vastaavasti kiinteätuottoisien arvopaperien futuureihin (future products on fixed income securities) ja ETF:iin (exchange traded fund, kauppapaikalla vaihdettava rahasto) liittyen Euroclear Finland Oy:llä ei ole arvopaperikeskuksen kommentoitavaa. Nämä ovat lähtökohtaisesti markkinatason kysymyksiä.

D. **Euroclear Finland Oy:n kanta**

Euroclear Finland Oy kannattaa sääntelyehdotusta siirtyä T+1-toimitussykliin ja sen tavoitteita. Euroclear Finland Oy katsoo esityksen edistävän osaltaan Euroopan yhteismarkkinoiden toimintaa ja houkuttelevuutta.

Kunnioittavasti,

EUROCLEAR FINLAND OY

Kalle Lyyra

Head of Legal & Regulatory Affairs